

NORGES HØYESTERETT

Den 8. januar 2015 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Gjølstad, Utgård og Stabel i

HR-2015-00031-U, (sak nr. 2014/2184), straffesak, anke over dom:

A (advokat Arvid Sjødin)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens saksbehandling og straffutmåling i sak om overtredelse av straffeloven § 239 første straffalternativ, og vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3.
- (2) A førte onsdag den 24. oktober 2012 kl. 12.05 rutebuss mot et lysregulert og oppmerket fotgjengerfelt i Stavanger. Den 88 år gamle B var i ferd med å krysse vegbanen fra høyre mot venstre i fotgjengerfeltet. Hun ble påkjørt av bussen, fikk omfattende skader i hodet og døde samme dag.
- (3) A ble 30. november 2013 satt under tiltale for overtredelse av straffeloven § 239 første straffalternativ for ved uaktsomhet, ved bruk av motorvogn, å ha forvoldt en annens død. Tiltalen gjaldt også overtredelse av vegtrafikkloven § 31, jf. § 3.
- (4) Stavanger tingrett avsa dom 4. mars 2014 med slik domsslutning:

"A, født 00.00.1963, frifinnes."
- (5) Påtalemyndigheten anket til Gulating lagmannsrett over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet.
- (6) Gulating lagmannsrett avsa 19. november 2014 dom med slik domsslutning:

"A, f. 00.00.1963, dømmes for overtredelse av straffeloven § 239 første straffalternativ og vegtrafikkloven § 31 første ledd jf. § 3, sammenholdt med straffeloven § 62, til en straff av fengsel i 45 – førtifem – dager."

A fradømmes retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en periode på 1 – et – år regnet fra 24.10.2012, jf. vegtrafikkloven § 33 nr. 1, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn § 2-4 annet ledd, slik at tapsperioden anses utholdt ved politiets beslag."

- (7) A har påanket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens saksbehandling og straffutmåling.
- (8) Det anføres at lagmannsrettens domsgrunner er mangelfulle. Det gjøres gjeldende at trafikklysene på stedet er årsak til at ulykken skjedde. Lagmannsretten har ikke drøftet betydningen av hvorledes og hvor lenge trafikklysene på stedet lyser i ulik farge. Innretningen av trafikklysene sammenholdt med C og Ds forklaring, betyr at B må ha stått med grønn mann og ventet i nærmere 9 sekunder før hun gikk ut i gaten – og at ingen andre har sett henne stå. Lagmannsretten har ikke begrunnet hvorfor retten kan se bort fra vitnene i bussen, som så at bussen kjørte på grønt lys. Videre er anført at retten ikke har drøftet de opplysninger som domfelte ga om hastigheten hun kjørte i frem mot lyskrysset. Det er også påpekt at retten spekulerer da den la til grunn at lyset kan ha vært grønt da bussen kjørte fra holdeplassen, og deretter skiftet. Ingen vitneutsagn støtter dette.
- (9) Subsidiært ankes over straffutmålingen. Det pekes på at uaktsomheten ikke var grov, og at den lange liggetiden tilsier at dommen bør gjøres betinget.
- (10) A har nedlagt påstand om at dommen oppheves, subsidiært at hun blir ansett på mildeste måte.
- (11) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle.
- (12) Det anføres at lagmannsretten i tilstrekkelig grad har gitt en beskrivelse av hendelsesforløpet. Det fremkommer hvorfor lagmannsretten særlig har vektlagt vitneforklaringene til D, C og E, og hvorfor lagmannsretten ikke har lagt vekt på forklaringene til vitnene som satt i bussen, som antagelig hadde hatt en erindringsforyskvning i forhold til når de så det grønne lyset.
- (13) Om straffutmålingen bemerkes at det er tatt tilstrekkelig hensyn til liggetiden, da straffen uten fradraget skulle vært i området 60 - 90 dager.
- (14) *Høyesteretts ankeutvalg* skal bemerke:
- (15) A ble frifunnet i tingretten, men dømt i lagmannsretten. Hennes anke kan da bare nektes fremmet dersom ankeutvalget enstemmig finner det klart at anken ikke vil kunne føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. En beslutning om å nekte en slik anke fremmet skal være begrunnet, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (16) Etter straffeprosessloven § 40 andre og femte ledd skal domsgrunnene i meddomsrettsaker for skyldspørsmålets vedkommende "bestemt og uttømmende angi det saksforhold retten har funnet bevist som grunnlag for dommen" og dessuten "angi hovedpunktene i rettens bevisvurdering". Det kan ikke oppstilles noe krav om en detaljert grunngiving for alle bevissspørsmål, men de sentrale spørsmålene må være begrunnet nærmere, jf. Rt. 2013 side 1060 avsnitt 16.
- (17) I foreliggende sak var det sentrale bevissspørsmålet om A kjørte mot rødt lys i fotgjengerovergangen. Lagmannsretten har etter omfattende bevisførsel funnet bevist at hun

gjorde det. Under fremstillingen av sakens bakgrunn er det opplyst om frekvensen for grønt lys på stedet. I domsgrunnene gjøres videre rede for trafikkbildet ved anledningen. Opplysninger om bremsespor gjennomgås, og i tilknytning til det foretas en vurdering av bussens hastighet. Lagmannsretten la til grunn at farten ikke var "helt ubetydelig", men ikke i seg selv uforsvarlig høy. Deretter følger en detaljert gjennomgang av det som kom frem gjennom vitneførselen og en nærmere vurdering av bevisene. Lagmannsretten la avgjørende vekt på forklaringene fra vitnene D, C og E som befant seg i gode posisjoner for å vurdere og iaktta situasjonen. Blant annet fremgår det at vitnet C så at B ble truffet av bussen, mens han selv satt i en bil som hadde stanset for det samme røde lyset som også gjaldt for bussen. Muligheten for å vurdere situasjonen for vitnene som satt i bussen, anså lagmannsretten ikke for å ha vært tilsvarende god.

- (18) Utvalget finner det klart at kravet til domsgrunner er tilfredsstillt.
- (19) Når det så gjelder angrepet på straffutmålingen, skal det etter rettspraksis i slike tilfeller med påkjørsel i fotgjengerovergang som utgangspunkt reageres med ubetinget fengselsstraff. Lagmannsretten har ved fastsettelsen av straffen tatt hensyn til at behandlingen av saken har tatt for lang tid, uten at det kan legges domfelte til last. Dette synes særlig å referere seg til tiden fra vårparten 2013 til høsten samme år. Etter utvalgets syn er det ikke grunnlag for å gjøre fengselsstraffen betinget, og utvalget finner det klart at anken over straffutmålingen ikke kan føre frem.
- (20) Anken reiser heller ikke spørsmål av betydning utenfor foreliggende sak og tillates etter dette ikke fremmet.
- (21) Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING :

Anken tillates ikke fremmet.

Karl Arne Utgård
(sign.)

Liv Gjølstad
(sign.)

Ingse Stabel
(sign.)

Riktig utskrift: